

Lacunele cadrului legal și transparența insuficientă – probleme stabile ale controlului parlamentar și a procesului de angajare în serviciul public

19 mai 2020

Asociația Promo-LEX a lansat astăzi în cadrul unei conferințe de presă, rapoartele anuale privind ["Monitorizarea modului de realizare a controlului parlamentar în anul 2019"](#) și ["Monitorizarea modului de ocupare și încetare a funcțiilor publice în anul 2019"](#).

Potrivit expertului Adrian Fetescu, autorul raportului ["Monitorizarea modului de realizare a controlului parlamentar în anul 2019"](#), în anul 2019 s-a

atestat în continuare o stagnare în ceea ce privește activitatea legislativului pe dimensiunea **controlului parlamentar**. Majoritatea recomandărilor formulate la acest subiect în rapoartele de monitorizare pentru anii 2016 – 2018

nu au fost luate în considerare. Mai mult chiar, în anul 2019 așa și nu a mai fost definitivat procesul de consolidare a cadrului normativ și a instrumentelor de control parlamentar, deși încă în noiembrie 2018 a fost votat în prima lectură Proiectul Codului regulilor și procedurilor parlamentare.

Ca urmare a celor relatate în raportul privind controlul parlamentar pentru anul 2019, se impun următoarele constatări:

- Parlamentul, organele de lucru ale acestuia și deputații nu se folosesc pe deplin de pârghiile constituționale pentru exercitarea unui control parlamentar veritabil.
- Lipsește cadrul legal care ar permite sancționarea factorilor de decizie, inclusiv membrilor Guvernului care furnizează informații neveridice, incomplete sau eronate deputaților și comisiilor de anchetă.
- Lipsește descrierea clară în cadrul normativ a procedurilor de lucru, dar și a limitelor corespunzătoare de control parlamentar.
- Informația despre activitatea de control parlamentar este incompletă sau lipsește în totalitate de pe pagina web oficială a Parlamentului (parlament.md).

Cu referință la cel de-al doilea raport **["Monitorizarea modului de ocupare și încetare a funcțiilor publice în anul 2019"](#)**

prezentat în cadrul aceleiași conferințe de presă, experta Mariana Kalughin, a subliniat cele mai

importante constatări privind modul de **ocupare și încetare a funcțiilor publice în anul 2019**. În context, a menționat că a fost un an plin de provocări însă, lucrurile nu au evoluat

esențial, comparativ cu anii 2016-2018:

- Principiile legalității, independenței, integrității și transparenței sunt garantate limitat. Calificativul „minim” prezentat în raport, este acordat din cauza eșecurilor în garantarea principiilor independenței și transparenței. În special, este de remarcat tendința de politizare a unor funcții care ar fi trebuit să rămână profesionale. Această abordare trebuie reconsiderată.
- Prevederile legale în acest domeniu nu acoperă toate situațiile și nu sunt suficient de clare și aplicabile.
- Au existat comisii de concurs, însă acestea nu totdeauna au funcționat plenar și eficient. Ca progres putem menționa includerea în componența comisiilor de concurs a reprezentanților societății civile și ai mediului academic, fapt care, din păcate, nu întotdeauna a sporit credibilitatea procedurilor.
- Referitor la modul de aplicare, au existat cazuri când, chiar dacă au fost organizate și desfășurate concursuri, rezultatele acestora au fost contestate de către organizatori. Acest lucru a deteriorat esențial prestigiul și credibilitatea concursurilor publice, dar și autorităților care au organizat concursurile.

Rapoartele au fost elaborate de experți independenți contractați de Asociația Promo-LEX. Ambele rapoarte conțin recomandări adresate Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului. Asociația Promo-LEX a întocmit rapoarte similare și pentru perioada anilor 2016 – 2018 care pot fi consultate [AICI](#).

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX;

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

[Podcast] PUNCT pe URĂ | Episodul 1 – Crimele de ură vs infracțiuni motivate de prejudecată

În primul episod al podcastului "PUNCT pe URĂ.", Crimele de ură vs infracțiuni motivate de prejudecată, Romanița Iordache, expertă senior coordonatoare a FRANET România pentru Agenția pentru Drepturile Fundamentale a Uniunii Europene, vorbește despre importanța utilizării corecte a terminologiei în proiectul de lege nr. 301/2016 care odată ce va fi adoptat, va reglementa infracțiunile motivate de prejudecată și discursul de ură.

Acest podcast este realizat în cadrul Campaniei "VOT pentru lege. PUNCT pe URĂ."

Din anul 2016, proiectul de lege nr. 301 cu privire la infracțiunile motivate de prejudecată a revenit periodic în atenția deputaților din Parlamentul Republicii Moldova. Până în prezent, însă acest proiect nu a fost votat în cea de a II-a lectură.

Credem că este timpul să revenim și asupra proiectului de lege ajuns la Comisia Juridică, Numiri și Imunități.

Iată de ce, ne-am propus să explicăm care sunt diferențele dintre proiectul de lege nr. 301 din anul 2016 și același proiect de lege revizuit în anul 2019. În următoarele săptămâni, vei afla și despre amendamentele propuse de societatea civilă pentru definitivarea acestui proiect de

lege.

Pentru ca discursul de ură, dar și infracțiunile motivate de prejudecată să poate fi sancționată, avem nevoie de legea nr. 301 definitivată și votată.

Urmărește pagina [Monitor Hate Speech Moldova](#) și contribuie la prevenirea discursului de ură în spațiul public și mass-media.

Campania "VOT pentru lege. PUNCT pe URĂ." este desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Fundației Soros-Moldova.

APEL cu privire la implementarea măsurilor urgente și suplimentare pentru sistemul penitenciar în vederea prevenirii răspândirii virusului COVID-19

Destinatari:

Guvernul Republicii Moldova
Ministerul Justiției al Republicii Moldova
Ministerul Afacerilor Intern
Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică
Consiliul Superior al Magistraturii
Administrația Națională a Penitenciarelor

Organizațiile semnatare apreciază unele măsuri întreprinse de Guvern, Ministerul Justiției și Administrația Națională a Penitenciarelor pe durata stării de urgență în legătură cu prevenirea răspândirii virusului COVID-19 în sistemul penitenciar. Administrația Națională a Penitenciarelor a implementat măsuri de prevenire care s-au dovedit a fi eficiente, fapt care a preîntâmpinat răspândirea virusului COVID-19 în rândul angajaților și al persoanelor aflate în custodia sistemului penitenciar. Aceste măsuri au respectat recomandările UNODC să se sisteze vizitele în penitenciare și să se efectueze comunicarea dintre deținuți și rude în regim online, de asemenea, a fost temporar sistat transferul deținuților dintr-o instituție în alta, angajații și contactii lor care prezentau semne de boli respiratorii au fost plasați în carantină, izolare sau transferați pentru a fi îngrijiți în cadrul spitalelor.

La 15 mai 2020, expiră starea de urgență declarată de Parlamentul Republicii Moldova în legătură cu pandemia de coronavirus (COVID-19), decizie luată în temeiul art. 66, lit. m) din Constituția Republicii Moldova, al art. 12 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, având în vedere poziția Organizației Mondiale a Sănătății cu privire la pandemia de coronavirus (COVID-19) la 11 martie 2020 și instituirea de către Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, la 13 martie 2020, a codului roșu la nivel național în legătură cu situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19. În perioada stării de urgență, instanțele de judecată și-au suspendat temporar activitatea, ceea ce a determinat reducerea interacțiunii între părți și deci posibilitatea de infectare.

Începând cu 18 mai 2020, instanțele de judecată urmează să-și reia activitatea de judecare a cauzelor aflate pe rolul acestora, inclusiv a cauzelor penale și a cauzelor legate de sistemul de executare a pedepselor de către persoanele condamnate. Aceasta înseamnă că deținuții (reținuții,

preveniții și condamnații) vor fi escortați la sediul instanțelor de judecată și la organul de urmărire penală pentru a participa în cauzele penale numite pentru judecare, inclusiv pentru aplicarea sau prelungirea măsurilor preventive sau realizarea acțiunilor de urmărire penală.

Potrivit informației furnizate de Administrația Națională a Penitenciarelor, doar luni, 18 mai 2020, 30 de persoane urmează să fie escortate la sediile instanțelor de judecată pentru a participa la ședința de judecată. Anterior, până la declararea stării de urgență și instituirea măsurilor de prevenire în sistemul penitenciar, doar din Penitenciarul nr. 13, erau escortate zilnic până la 140 de persoane. Deținuții din custodia sistemului penitenciar sunt escortați de către Serviciul de Escortă din cadrul MAI. În practică, deținuții sunt transportați în comun cu persoanele reținute plasate în izolatoarele de detenție provizorie.

Astfel, transportarea reținuților, preveniților și deținuților în instanțele de judecată și la organul de urmărire penală în această perioadă, în care riscul de infectare este încă unul foarte înalt, poate duce la răspândirea virusului COVID-19 în sistemul penitenciar, atât în rândul deținuților, cât și al angajaților. În condițiile în care sistemul penitenciar național suferă de suprapopulare, iar asistența medicală penitenciară are resurse limitate, lipsă de personal, condiții de igienă limitate, este dotată necorespunzător și dispune de un singur penitenciar cu statut de spital-penitenciar, răspândirea virusului în sistemul penitenciar s-ar putea accelera exponențial și transforma într-o catastrofă umanitară. La 1 aprilie 2020, în sistemul penitenciar erau deținute 6632 de persoane. Din numărul total de persoane deținute, 205 aveau vârsta mai mare de 63 de ani, iar 50% din populația penitenciară este afectată de boli cronice (comorbidități), care cresc vulnerabilitatea în contextul virusului COVID-19. Penitenciarul nr. 13, cu o capacitate de 570 de locuri, deține la ora actuală 842 de persoane.

Situațiile de infectare masivă care au avut loc în centrele de plasament temporar al persoanelor cu dizabilități (Brânzeni, Edineț; Bădiceni, Soroca; Cocieri, Dubăsari), cu o populație densă și un nivel ridicat de interacțiune socială, au demonstrat riscurile înalte de infectare și răspândire a virusului în locurile de detenție. Aceste riscuri sunt valabile în special pentru sistemul penitenciar, în cazul în care, începând cu 18 mai 2020, vor fi reluate activitățile de escortare către organele de urmărire penală și sediile instanțelor de judecată.

Reamintim că UNODC, WHO, OHCHR, CoE, UNAIDS și alte organizații internaționale au recomandat statelor să acorde o atenție deosebită prevenirii COVID-19 în sistemul penitenciar, în lumina vulnerabilităților cu care se confruntă sistemele penitenciare la nivel global – sistem medical slab dezvoltat, supraaglomerare, risc iminent de încălcare a drepturilor omului etc. (inclusiv în recomandările adaptate pentru sistemul penitenciar național – https://drive.google.com/file/d/lu2ZcAVzdR0Qy4ovfPi8_cxuTwh_oP_HpR/view). Reducerea contactului fizic cu mediul exterior și aplicarea tehnologiilor informaționale pentru comunicarea cu rudele, avocații și instanțele de judecată sunt măsuri esențiale de prevenire a perpetuării infecției în mediul penitenciar.

La fel, Avocații Poporului au recomandat întreprinderea măsurilor de urgență în vederea eliberării din detenție a anumitor categorii de deținuți, inclusiv minori, prin aplicarea celor mai potrivite soluții, astfel încât să fie diminuat considerabil numărul persoanelor aflate în detenție, precum și a altor măsuri de prevenire.

Având în vedere cele expuse, solicităm subiecților vizați în prezentul Apel să identifice soluții urgente pentru a preveni răspândirea virusului în sistemul penitenciar. De asemenea, recomandăm implementarea următoarelor măsuri:

- prelungirea până la 30 iunie 2020 a regimului special instituit în cadrul sistemului administrației penitenciare prin ordinul Ministrului Justiției;
- prelungirea carantinei în instituțiile sistemului administrației penitenciare până la 30 iunie 2020;
- menținerea respectării stricte a regimului sanitaro-igienic în toate instituțiile subordonate ANP stabilit de către autorități;
- menținerea suspendării vizitelor și întreprinderilor cu informarea deținuților privind necesitatea de sănătate publică;
- continuarea practicilor de acordare a întreprinderilor de scurtă durată prin intermediul sistemelor de videoconferință prin platforme software acceptate de către instituția penitenciară;
- menținerea practicii de dublare a frecvenței dreptului la convorbiri telefonice al deținutului;
- menținerea măsurii de suspendare a primirii coletelor și pachetelor cu provizii/produse alimentare cu decidera preliminară, pentru fiecare caz în parte, de către conducerea instituției penitenciare, cu respectarea regimului sanitaro-igienic corespunzător;
- prelungirea interdicției transferurilor în alt penitenciar ale deținuților la cererea personală, cu excepția internării în cadrul spitalului-penitenciar și în instituțiile medico-sanitare publice;
- stabilirea interdicției de escortare a deținuților pentru a participa fizic la ședințe de judecată până la data de 30 iunie 2020;
- până la 30 iunie 2020, organizarea ședințelor de judecată pentru examinarea cauzelor care nu suferă amânare prin teleconferință sau deplasarea judecătorilor la sediile penitenciarelor;
- examinarea de urgență a cazurilor ce țin de aplicarea art. 91 CP, 92 CP, 93 CP, 94 CP, 95 CP, dar și de mecanismul preventiv și compensatoriu;
- până la 30 iunie 2020, realizarea acțiunilor de urmărire

penală posibilă (audieri, confruntări, aducerea la cunoștință a actelor de urmărire penală etc.) la sediile penitenciarelor;

- organizarea întrevederilor între avocat și client prin teleconferință (cu asigurarea confidențialității) ori în încăperi special amenajate cu sticlă de protecție;
- arondarea teritorială a penitenciarelor și asigurarea cu cele necesare în vederea prelevării probelor de material biologic de la deținuți și a transportării către laboratoarele din subordinea MSMPs sau private (după caz);
- dezvoltarea mecanismelor de referire a deținuților cu cazuri confirmate de COVID-19 pentru tratament staționar către instituțiile medicale teritoriale desemnate, asigurate cu secție de terapie intensivă (după caz), cu aplicarea maxim posibilă a măsurilor de supraveghere electronică – brățări – pentru a evita expunerea personalului responsabil de securitate;
- stabilirea procedurilor de escortare în condiții speciale și de pază a persoanelor infectate deținute în sistemul penitenciar către alte instituții medicale de profil;
- stabilirea procedurilor de comunicare între personalul medical din penitenciare și personalul medical specializat din instituțiile medicale civile;
- plasarea persoanelor reținute, ca excepție, în IDP ale MAI pe o perioadă de 14 zile, până la transferarea în sistemul penitenciar;
- elaborarea și implementarea urgentă a politicilor și măsurilor de descarcerare, în special a persoanelor aflate în grupul de risc, inclusiv femei cu copii, consumatori de droguri și persoane infectate cu HIV, persoane cu maladii cronice care pot fi asociate cu COVID-19 prin adoptarea și implementarea unor măsuri alternative la pedeapsa închisorii (ex. executarea pedepsei la domiciliu – România);
- examinarea posibilității de aplicare a grațierii și

amnistiei în legătură cu Ziua Independenței cu scopul micșorării numărului de deținuți.

Toate acțiunile și intervențiile în penitenciare trebuie să respecte prevederile Standardelor Minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților (regulile lui Nelson Mandela).

Cu respect și apreciere,

Asociația Promo-LEX,
UNODC Moldova,
Consiliul pentru Prevenirea Torturii
Centrul de Resurse Juridice din Moldova
Ambasada Drepturilor Omului
RCTV Memoria
Inițiativa Pozitivă

**Promo-LEX își prezintă opinia
privind constituirea
secțiilor de votare peste
hotarele Republicii Moldova**

și un proiect de regulament în acest sens

Exodul cetățenilor din Republica Moldova este un proces continuu, astfel că numărul de persoane aflate peste hotare este în permanentă creștere. În lipsa metodelor alternative de exercitare a dreptului de vot, geografia amplasării și numărul de secții de votare (SV) constituite peste hotare este un aspect primordial în asigurarea dreptului de vot al cetățenilor din străinătate. Misiunile naționale și internaționale de observare a alegerilor au subliniat în permanență că autoritățile publice nu au dat dovadă de transparență în organizarea secțiilor din străinătate. Manifestăm speranța că după modificarea cadrului legal în august 2019 și investirea Comisiei Electorale Centrale (CEC) cu responsabilități principale în domeniu, situația se va modifica.

În acest context, Asociația Promo-LEX își prezintă opinia dar și a elaborat un proiect de **regulament privind constituirea secțiilor de votare peste hotare**. Documentul este propus CEC, partidelor politice și părților interesate drept punct de vedere, platformă pentru inițierea discuțiilor la această temă dar și eventual suport metodologic. Prin proiectul dat, Promo-LEX insistă că organizarea secțiilor peste hotare trebuie să fie transparentă și bazată pe respectarea strictă a criteriilor tehnice din Codul electoral.

Pornind de la analizele tehnice anterioare, dar și în baza numeroasele recomandări ale Asociației, dovedite a fi utile în optimizarea procesului electoral, documentul evidențiază criteriile de constituire a secțiile de votare peste hotare, termenele generale precum și divizarea responsabilităților. Mai mult, este prezentată formula de calcul pentru identificarea numărului optim de SV necesare la un scrutin, dar și importanța informării alegătorilor.

Reieșind din datele publice disponibile la moment, reprezentanții Promo-LEX au elaborat o analiză-simulare a numărului de SV care urmau a fi constituite pentru alegerile parlamentare din 2019 în baza criteriilor enunțate mai sus. Astfel, potrivit metodologiei propuse de Promo-LEX Italia ar fi țara cu cele mai multe SV deschise – 38, urmată de Rusia cu 34 și România cu 12.

Suplimentar, dorim să atragem atenția asupra rolului important al înregistrării prealabile în calitate de criteriu de constituire a secțiilor de votare. Reamintim că potrivit analizelor Promo-LEX creșterea numărului de înregistrări prealabile duce la creșterea numărului SV, și dimpotrivă, scade esențial șansa de a fi constituite mai multe SV. Mai mult, înregistrarea prealabilă este unicul instrument în perioada electorală care este la îndemâna alegătorilor și poate influența decizia autorităților.

Totodată, Asociația Promo-LEX accentuează necesitatea informării cetățenilor despre adresele și datele de contact ale SV constituite peste hotare. În acest sens, informația dată trebuie plasată cel târziu cu 35 de zile înainte de ziua alegerilor, pe pagina web a CEC cât și trebuie transmisă la adresa de e-mail a cetățenilor Republicii Moldova înregistrați prealabil.

Documentul integral poate fi accesat [aici](#).

REGULAMENT (PROIECT)

privind constituirea secțiilor
de votare peste hotare

www.promolex.md

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

Asociația Promo-LEX lansează platforma civică www.politia.monitor.md pentru a încuraja comunicarea dintre cetățeni și Poliție

Inspectoratul General al Poliției (IGP) implementează în prezent “Strategia de dezvoltare a Poliției 2016-2020”. Pentru realizarea acesteia, în 2017 Guvernul Republicii Moldova a semnat cu Uniunea Europeană acordul de finanțare „Suport pentru reforma Poliției”.

Indicatorul de bază pentru aprecierea rezultatelor Strategiei de Dezvoltare a Poliției este nivelul de încredere a cetățenilor în activitatea Poliției. Potrivit sondajului național Barometrul Opiniei Publice, către finele anului 2019 cca. 39,5% dintre cetățeni au declarat că au foarte multă încredere sau o oarecare încredere în Poliție, ținta stabilită fiind însă de 41%. Astfel, pornind de la cifra de 25,8 % al nivelului de încredere al cetățenilor în Poliție, în aprilie 2016, se observă o ușoară creștere, totuși aceasta nu are un caracter constant. Constatăm astfel că, pe lângă eforturile de reformare internă, dotare și instruire a polițiștilor, un rol important în atingerea unui nivel mai înalt de încredere

publică în activitatea Poliției îl are comunicarea transparentă și deschisă cu cetățenii și societatea în ansamblu.

Asociația Promo-LEX contribuie din decembrie 2018 la atingerea acestui obiectiv prin implementarea proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova”, realizat cu suportul Uniunii Europene. În această perioadă, Promo-LEX a elaborat și publicat două rapoarte de monitorizare privind implementarea reformei Poliției, a contribuit la instruirea a 26 de comunicatori din cadrul Inspectoratului General al Poliției, a acordat trei sub-granturi pentru acțiunile OSC-urilor locale, precum și în parteneriat cu Inspectoratul General de Poliție a desfășurat o Campanie de informare a cetățenilor privind obiectivele și realizările din cadrul Reformei Poliției, campania ajungând în 23 de localități din țară. Pentru a stimula comunicarea și interacțiunea dintre cetățeni și Poliție, Promo-LEX lansează platforma www.politia.monitor.md.

Promo - LEX
Promovarea democrației și a dreptății sociale

*Semnaleză în regim on-line,
probleme sau încălcări ale legii
comise de către cetățeni,
funcționari publici, polițiști.*

www.politia.monitor.md

Astfel, din 8 mai 2020 orice persoană poate semnala în regim on-line, pe hartă interactivă a platformei

www.politia.monitor.md un șir de probleme sau încălcări ale legii comise de către cetățeni, funcționari publici, polițiști.

- acte de corupție,
- cazuri de trafic de influență sau îmbogățire ilicită,
- abuzul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu,
- falsul în acte publice,
- neîndeplinire corespunzătoare a obligațiilor de serviciu,
- actele de tortură, tratamentul inuman și degradant,
- cazurile de discriminare,
- încălcarea regimului juridic al incompatibilităților,
- conflictele de interese,
- încălcarea drepturilor angajaților Poliției.

La fel, pot fi sesizate cazurile de încălcare inclusiv a drepturilor polițiștilor pornind de la calitatea lor profesională. Promo-LEX va monitoriza toate semnalările indiferent de natura lor și în acele cazuri limitate care vor necesita intervenția reprezentanților Asociației, va acționa în consecință.

Platforma www.politia.monitor.md conține și un set de formulare tipizate care oferă gratuit o ghidare juridică inițială acelor persoane care ar dori să sesizeze în mod oficial autoritățile competente cu privire la încălcările raportate pe harta interactivă.

Totodată, pe această platformă, cetățenii se pot informa despre progresul reformei Poliției, dar și despre activitățile și rezultatele proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova” implementat de Asociația Promo-LEX.

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX
GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

ZIUA EUROPEI 2020: ÎMPREUNĂ MAI PUTERNICI, SUNTEM SOLIDARI PENTRU SĂNĂTATE!

Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, împreună cu Ambasadele Statelor Membre UE acreditate în Republica Moldova și Ambasadele țărilor Parteneriatului Estic, organizează pe parcursul lunii mai o serie de evenimente educaționale, culturale și interactive, cu prilejul Zilei Europei. În premieră, Ziua Europei este marcată în Republica Moldova timp de o lună la TV, Radio, online.

Anul acesta, Ziua Europei va avea loc online, cu o agendă plină de activități creative pentru publicul din Republica Moldova. Prin această inițiativă, Uniunea Europeană rămâne aproape de cetățenii acestei țări, aducând-le acasă o serie de evenimente online care să marcheze valorile europene, în pofida acestei perioade pline de provocări.

Programul va include evenimente online pentru fiecare, inclusiv activități educaționale pentru copii, tineri și alte categorii de public, care își propun să informeze despre cooperarea dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, precum și să ofere posibilitatea moldovenilor de a se bucura de diverse evenimente creative de-a lungul lunii mai.

Agenda evenimentelor dedicată Zilei Europei demarează în data de 5 mai la TV și Radio, urmată de o serie de evenimente

culturale și educaționale în mediul online.

În data de 9 mai, când Uniunea Europeană marchează 70 de ani de la Declarația Schuman, am pregătit pentru public un concert unic, susținut de Moldovan National Youth Orchestra și La La Play Voices, cu participarea a 200 de muzicieni din Republica Moldova și Uniunea Europeană. Tradiționalul Festival de Film și Cultură Europeană este nelipsit și în acest an și va avea loc la TV și online, în perioada 10 – 17 Mai. În cadrul Festivalului publicul Republicii Moldova va avea acces la filme artistice și documentare de valoare unică, precum și concerte susținute de cântăreți renumiți din întreaga Europă.

„Ziua Europei marchează valorile care au stat la bazele formării Uniunii Europene și care, timp de 70 de ani de la Declarația Schuman, au guvernat, prin solidarizare și unitate, Statele Membre. Aceste valori ne permit să trăim împreună, să devenim și mai puternici și mai uniți, contrar diferențelor de limbă, cultură, religie și obiceiuri. Solidaritatea este pilonul pe care se bazează funcționarea Uniunii Europene, fiind aplicată în mod special și în relația cu Republica Moldova. Pandemia de Coronavirus cred că a demonstrat mai mult ca niciodată că doar prin solidarizare, putem să facem față oricărei provocări și să devenim și mai puternici.”, declară Peter Michalko, Ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova.

La 70 de ani de la semnarea Declarației Schuman, Europa inspiră, mai mult ca niciodată, să fim solidari responsabili și inovatori.

#Stațiacasă și fiți parte a acestor evenimente creative organizate cu prilejul Zilei Europei. Agenda activităților poate fi găsită pe www.eu4moldova.md.

#ZiuaEuropei #ÎmpreunăMaiPuternici #SolidariPentruSanatate #70AniDeclarația Schuman

Pentru informații adiționale, vă rugăm să contactați proiectul „Vizibilitatea și asistența UE în Republica Moldova 2020”:

Svetlana Japalău

svetlana.japalau@particip.com

tel. +373-69181004

Margarita Ursu

margarita.ursu@particip.com

tel. +373-69970301

Alegerile prezidențiale pot fi libere și corecte numai dacă vor fi soluționate problemele existente în legislația electorală, iar CEC trebuie să joace un rol pro activ în acest sens

Asociația Promo-LEX a lansat astăzi, 6 mai 2020, un APEL PUBLIC privind necesitatea urgentă de soluționare a problemelor legale care pot afecta organizarea și desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova în toamna anului 2020.

În acest sens, Promo-LEX atrage atenția că, în urma alegerilor

prezidențiale din 30 octombrie (13 noiembrie) 2016, Curtea Constituțională a formulat șase adrese Parlamentului Republicii Moldova. **Parlamentul, contrar prevederilor legislației nu a soluționat în nici un fel trei adrese, iar alte trei adrese au fost soluționate doar parțial.**

Evidențiem că atât Promo-LEX, în calitate de misiune națională de observare a alegerilor, cât și Misiunile internaționale au formulat numeroase recomandări privind modificarea cadrului legal din Republica Moldova, însă **constatăm, cu regret, că acestea nu au fost luate în calcul de Parlament.** De asemenea, constatăm că modificările legislației electorale efectuate în perioada 2016-2020 nu au avut un caracter sistemic, fiind, preponderent, de conjunctură și vizând oportunitatea politică.

În mod aparte, atragem atenția că Comisia Electorală Centrală, contrar angajamentelor asumate public față de partenerii de dezvoltare dar și față de reprezentanții Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte nu a publicat și, nici nu a inițiat procesul de consultare publică a propunerilor de modificare a legislației electorale și a cadrului legal conex. Subliniem că aceste propuneri au fost elaborate deja, cu suportul partenerilor de dezvoltare.

Insistăm pe ideea că propunerile de modificare pot fi utile pentru soluționarea problemelor ce ar putea apărea în campania prezidențială din toamna anului curent. Inițierea neîntârziată a procesului de discutare publică a propunerilor va duce la perfecționarea acestora și a legislației electorale.

Pe baza celor expuse, **Asociația Promo-LEX solicită, în mod urgent:**

Comisiei Electorale Centrale

- publicarea pentru consultare publică a propunerilor de modificare a legislației electorale și a cadrului legal conex elaborate cu susținerea partenerilor de dezvoltare;

- examinarea în ședință a propunerilor și înaintarea acestora spre examinare Parlamentului.

Parlamentului Republicii Moldova

- examinarea și soluționarea adreselor Curții Constituționale;
- inițierea neîntârziată a modificării legislației electorale cu participarea largă a părților interesate în procesul de consultare publică a proiectelor;
- utilizarea drept bază pentru modificarea cadrului legal a recomandărilor misiunilor de observare a alegerilor, în special, de la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016.

Apelul Public integral poate fi accesat [aici](#).

APEL PUBLIC

privind necesitatea urgentă de
soluționare a problemelor legale care pot
afecta organizarea și desfășurarea
alegerilor Președintelui Republicii Moldova
în toamna anului 2020

6 mai 2020

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

Asociația Promo-LEX: achiziția de către IGP a autospecialelor pentru reacționare rapidă, fără implementarea altor măsuri incluse în Strategia de Dezvoltare a Poliției, ar putea contribui nesemnificativ la micșorarea timpului de intervenție

Asociația Promo-LEX prezintă Opinia privind achiziția de către Inspectoratul General al Poliției (IGP), în perioada declarată a stării de urgență, a automobilelor pentru reacționare rapidă.

Având în vedere faptul că, anunțul de achiziție de către IGP a 54 autospeciale operaționale de teren pentru echipele de reacționare rapidă a fost publicat în perioada declarată a stării de urgență, acesta a stârnit un val de întrebări,

critici și nemulțumiri din partea diferitor actori din societate, inclusiv a cetățenilor.

În acest context, atât Ministrul Afacerilor Interne cât și Prim-ministrul Republicii Moldova au declarat că este vorba despre valorificarea unor mijloace financiare, din cadrul proiectelor finanțate de Uniunea Europeană. La fel, IGP a precizat printr-un comunicat postat pe rețele de socializare că, achiziția dată este finanțată din fondurile Uniunii Europene, conform Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020, și nu din bugetul de stat.

Totuși, nu există nicio cerință din partea UE privind achiziționarea de vehicule noi, aceasta fiind doar decizia autorităților moldovene competente. Accentuăm că repartizarea ulterioară a resurselor financiare provenite din Suportul bugetar, după debursarea acestora de către partenerii europeni, este la discreția autorităților.

Astfel, prin prezenta OPINIE, Asociația Promo-LEX consideră necesar să sublinieze faptul că, achiziția unităților de transport este o măsură planificată, care a avut loc și în anii precedenți. Promo-LEX estimează că, achiziția dată, fără implementarea altor măsuri incluse în Strategie, ar putea contribui doar într-o anumită măsură, dar nu suficient pentru a atinge obiectivul de 15 minute ca timp de intervenție rapidă la nivel național.

Promo-LEX consideră că, în condițiile stării de urgență, a utilizării unor informații care nu corespund în totalitate adevărului, dar și a restanțelor substanțiale în realizarea angajamentelor asumate, oportunitatea acestor achiziții poate fi supusă unor critici întemeiate, inclusiv din partea partenerilor dar și cetățenilor.

Iată de ce, în vederea asigurării transparenței achizițiilor efectuate, dar și pentru sporirea gradului de realizare a obiectivelor stabilite prin Strategia de Dezvoltare a Poliției

2016 – 2020 și Programul de Suport Bugetar pentru Reforma Poliției, Asociația Promo-LEX recomandă, suplimentar procedurilor de achiziție, asigurarea următoarelor măsuri:

- publicarea informației privind dotarea echipelor de reacționare-operativă (inclusiv cu unități de transport), dar și a necesităților acestora pe termen scurt și termen lung;
- suplینirea numărului echipelor de reacționare la apelurile cetățenilor, conform necesităților teritoriale;
- desfășurarea instruirilor privind modul de reacționare atât a persoanelor antrenate în preluarea apelurilor de urgență (dispecerii), cât și a echipelor de reacționare, inclusiv sub aspectul utilizării echipamentelor și mijloacelor speciale;
- elaborarea și avizarea tuturor actelor necesare pentru operaționalizarea Inspectoratului Național de Securitate Publică și descentralizarea structurilor de patrulare și reacționare operativă, conform Strategiei de Dezvoltare a Poliției. Implementarea măsurilor adoptate ar urma să aibă loc după încheierea perioadei stării de urgență;
- informarea onestă a publicului privind sursele, metodele și limitele de achiziție a echipamentelor, utilajelor etc., dar și procedurilor de debursare a mijloacelor financiare de către partenerii de dezvoltare.

Opinia integrală, în limba română, poate fi accesată [aici](#).

OPINIA PROMO-LEX

în contextul achiziționării de către
Inspectoratul General al Poliției, în
perioada declarată a stării de
urgență, a automobilelor pentru
reacționare rapidă

5 mai 2020

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

Libertatea de exprimare în regiunea transnistreană comportă o serie de probleme legate de existența unor norme locale abuzive, precum și intimidarea locuitorilor regiunii de către administrația secesionistă.

În ultimele săptămâni au devenit publice o serie de cazuri de intimidare a persoanelor care au încercat să se expună public despre problemele cu care se confruntă în regiune, ca urmare a corupției și abuzului de drept. Mai mult, persoane au fost reținute și arestate, altele au fost intimidare pe alte căi.

Cu toate acestea, un caz recent scoate în evidență faptul că nici conversațiile private nu sunt sigure. Este vorba despre Mihail Ermurachi, pensionar de 70 ani din or. Tiraspol, inginer de profesie, care este învinuit de comiterea mai multor infracțiuni ca urmare a unei discuții private din septembrie 2019, cu o persoană, care a înregistrat discuția și a raportat-o la organele securității locale.

Pretinsele expuneri în conversația privată de – negare a Republicii Moldovenești Nistrene ca stat; negarea conceptului de "cetățenie rmn" precum și expunerea că "Transnistria este pământ românesc" au fost calificate drept acțiuni îndreptate spre provocarea/promovarea urii naționale, ce prevăd detenție de până la 3 ani privațiune de libertate.

Pensionarul mai este învinuit de comiterea infracțiunii de – negare a rolului pozitiv al Misiunii de menținere a păcii și de insultă a Președintelui "RMN", infracțiuni care prevăd sancțiuni de libertate de 3 și 5 ani. Astfel opiniile sale cu

privire la calificarea liderului de la Tiraspol ca și "marionetă și mercenar" sunt considerate drept insultă a președintelui. În total pensionarul prin cumul ar putea fi condamnat cu pedeapsa privativă de libertate de până la 11 ani închisoare.

La moment dosarul a fost transmis la "Judecătoria Tiraspol", iar la data de 5 mai 2020, ora 12.00, Mihail Ermurachi va avea prima ședință de judecată. Acestuia i-a fost aplicată măsura preventivă de nepărsire a regiunii transnistrene.

În acest context, pentru că în aparență acțiunile organelor locale de forță sunt nejustificate și disproporționate cu faptele comise, pentru că infracțiunile imputate prevăd privațiune reală de libertate, Asociația Promo-LEX îndeamnă autoritățile competente ale Republicii Moldova, reprezentanții formatului de negocieri "5+2", să monitorizeze îndeaproape procesul de judecată în privința lui Mihail Ermurachi și să nu admită o condamnare ilegală ca urmare a exprimării libere a opiniei.

**Apel privind necesitatea
monitorizării locurilor de
detenție din regiunea
transnistreană și**

implementării de măsuri pentru prevenirea răspândirii virusului COVID-19 (coronavirus)

Asociația Promo-LEX își manifestă îngrijorarea cu privire la lipsa de reacție și dezbateri a problemei asigurării accesului la asistență medicală în instituțiile penitenciare din regiunea transnistreană a Republicii Moldova.

Reamintim că, încă la 16 aprilie 2020, au apărut informații referitoare la existența unui focar de infectare cu COVID-19 în Penitenciarul nr. 2 din or. Tiraspol (YMH-2). Ulterior, au apărut informații despre un număr mare de persoane cu simptome ale COVID-19 în Penitenciarul nr. 1 din s. Hlinaia (YMH-1). Aceste informații au fost confirmate de către familiile mai multor deținuți din aceste instituții.

Nu se cunoaște numărul real al persoanelor cu simptome, dar potrivit surselor date, estimarea ar fi de cca 100 persoane în ambele penitenciare, ceea ce reprezintă cca 5% din numărul total al persoanelor condamnate sau aflate în arest (cca 2000 persoane).

Asociația reiterează că instituțiile penitenciare reprezintă zone de risc sporit pentru transmiterea bolilor infecțioase. Deținuții se află permanent într-o situație de mare promiscuitate, fie în celule, ateliere de producție, curți etc. Toate aspectele vieții în detenție implică deplasarea deținuților în grupuri, într-un număr mai mult sau mai puțin mare. Celulele de detenție sunt adesea slab ventilate și suprapopulate.

Sistemul penitenciar include o populație cu risc ridicat de propagare a bolilor transmisibile și se confruntă cu factori

de risc în contextul COVID-19. În special, ratele de identificare a tuberculozei în sistemul penitenciar european este de 30 de ori mai mari decât la populația generală. Sistemul medical penitenciar este slab dezvoltat sau aproape chiar inexistent în regiunea transnistreană. Prin urmare nici nu poate fi vorba despre existența unor echipamente medicale necesare pentru a face față cazurilor grave de COVID-19.

Situația deținuților din locurile de detenție din regiunea transnistreană era și anterior una gravă, fiind confirmată pe parcursul anilor în mod repetat de către organisme internaționale: Raportori Speciali, Experți Independenți precum și de constatările Curții Europene pentru Drepturile Omului. Mai mult ca atât, în contextul pandemiei COVID-19, organizațiile internaționale au promovat în continuu mesaje clare prin care au solicitat protecția sporită a categoriilor vulnerabile de persoane, printre ele fiind și persoanele private de libertate.

În lipsa unei monitorizări independente și a transparenței informaționale, în lipsa unor garanții minime la asistența medicală promptă și eficientă, riscul de încălcare a dreptului la viață a deținuților din regiunea transnistreană este extrem de mare. Lipsa accesului, secretizarea excesivă și lipsa unor informații la zi cu privire la focarele de infectare din regiunea transnistreană ne dă de bănuț că aceste informații sunt tănuite de către administrația locală în detrimentul sănătății publice.

În aceste condiții Asociația Promo-LEX îndeamnă autoritățile competente ale Republicii Moldova, reprezentanții formatului de negocieri "5+2", să inspecteze locurile de detenție din regiunea transnistreană, să insiste asupra monitorizării în continuu a situației drepturilor omului în această regiune, precum și să informeze opinia publică, organizațiile și instituțiile abilitate despre situația reală.